

Antopäivä
31.8.2018
Päätösnumero
18/0161/1
Diaarinumero
01649/17/4122

Asia Valitus rakennusvalvonta-asiassa

Valittaja Arctic Circle Delight Oy, Ranua
Asiamies: Asianajaja Ari Sallila
Ainonkatu 1, 96200 ROVANIEMI

Päätös, josta valitetaan

Viranomaisen ja päätöksen päivämäärä

Ranuan tekninen lautakunta
5.9.2017 § 56

Tekninen lautakunta on velvoittanut Arctic Circle Delight Oy:n poistamaan Ranuan kunnan Simojärven kylässä kiinteistön Kalasatama (kiinteistötunnus 683-403-172-1) laiturilla olevan luvattoman saunan 31.10.2017 mennessä. Päävelvoite on määrätty noudatettavaksi 10 000 euron sakon uhalla. Uhkasa-
kon kiinteän peruserän lisäksi päävelvoitteelle on määrätty 2 000 euron suurui-
nen juokseva uhkasakko jokaiselta sellaiselta alkavalta kalenterikuukaudelta,
jolloin saunalauttaa ei ole poistettu.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Teknisen lautakunnan päätös on kumottava. Ranuan kunta on velvoitettava korvaamaan Arctic Circle Delight Oy:n oikeudenkäyntikulut laillisine korkoi-
neen. Asiassa tulee järjestää suullinen käsittely. Mikäli sauna joudutaan purka-
maan alukselta, kunta on velvoitettava korvaamaan kesäkuun 2016 jälkeiset
hankinnat ja tehty työ.

Rakennustarkastaja ei voi kieltää aluksella olevalla saunalla saunomista, koska
saunominen on ollut tarpeen saunan testauksen ja saunan rakenteiden kunnossa
pysymisen vuoksi. Saunaa on lämmitetty kahden vuoden aikana noin 40 ker-
taa, mikä ei ole aktiivista käyttöä. Alus on paksuilla ketteingeillä ankkuroitu,

Osoite
Isokatu 4, PL 189
90101 OULU

Puhelinvaihdde
029 56 42800

Telekopio
029 56 42841

Sähköposti
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelu (ei
viranomaisille):
[https://asiointi2.oikeus.fi/hallin
totuomioistuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallin
totuomioistuimet)

koska kettinkien paksuus määräytyy ankkurin painon ja aluksen massan mukaan. Laskusilta on paikoillaan, koska se helpottaa huomattavasti rakentamista. Alukseen asennetaan moottorit kesällä 2018. Aluksella ei ole aiheutunut jätevesiä, joita olisi kulkeutunut Simojärveen.

Kyseessä ei ole pelkkä saunarakennus vaan alus, joka tulee risteilemään Simojärvellä tukien ammattikalastusta kalastusturismin muodossa. Saunaa käytetään elinkeinon harjoittamiseen, mikä työllistää valmistuessaan 2,5 henkilöä avovesikaudella. Jos aluksen haluaa vuokravenerekisteriin, alus täytyy CE-runkotarkastaa, että runko soveltuu turvalliseen veneilyyn. Lisäksi täytyy hankkia CIN-tunnus, jota ei saa ellei alusta ole runkotarkastettu/CE-merkitty. Alus on runkomerkitty, joten se soveltuu kyseiseen toimintaan.

Kun otetaan huomioon kunnan aikaisempi käytäntö uhkasakon asettamisesta, asetettu uhkasakko on määrällisesti perusteeton.

Asian käsittely ja selvittäminen

Tekninen lautakunta on antamassaan lausunnossa vaatinut valituksen ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen hylkäämistä. Arctic Circle Delight Oy on velvoitettava korvaamaan kunnan oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkeineen. Arctic Circle Delight Oy:n omistaman Kalasatama-nimisen tilan (kiinteistötunnus 683-403-172-1) alueella on voimassa rantaosayleiskaava Y2004-16037, jonka määräysten mukaisesti rantas sauna on rakennettava vähintään 15 metrin etäisyydelle rannasta. Alueen kaavamerkintä, venevalkama-alue (LV), ei salli alusten pysyväisluonteista paikallaan pitämistä eikä alusten käyttämistä loma-asumista palvelemaan tarkoitukseen. Arctic Circle Delight Oy:n omistamaa Kalasatama-nimistä tilaa rasittaa Ranuan kunnalle perustetut oikeudet venevalkaman ja venelaiturin käyttöön. Saunan kiinnityksessä laiturin ei ole kyse veneilyyn tarkoitetuista ankkureista, jotka voidaan tarvittaessa nostaa ylös. Saunaa on pidettävä maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna rakennuksena, joten sen merkitsemisellä vesikulkuneuvorekisteriin ei ole merkitystä arvioitaessa rakennusluvan tarvetta.

Arctic Circle Delight Oy on antamassaan vastaselityksessä vaatinut, että mikäli hallinto-oikeus päättää, että kunta on asiassa oikeassa, yhtiölle annetaan kohtuullinen aika rakentaa alus valmiiksi ja myydä se. Yhtiö varaa oikeuden esittää asiassa korvausvaatimuksen vahingosta, joka aiheutuu aluksen rakentamisen keskeyttämisestä. Kunnan toiminta rikkoo hallintolain 6 §:n mukaisia hallinnon oikeusperiaatteita, koska kunta yrittää harhauttaa hallinto-oikeutta tahallisesti, ja kunnan virkamiesten lausumat tulee tämän vuoksi jättää huomioimatta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää valituksen tutkimatta siinä esitettyjen vahingonkorvausvaatimusten osalta. Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää suullisen käsittelyn toimittamista koskevan vaatimuksen.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää asianosaisten oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset.

Hallinto-oikeus pidentää teknisen lautakunnan asettaman määräajan päättymään 30.11.2018.

Perustelut

Korvausvaatimuksen tutkimatta jättäminen ja viranomaisen antamaa lausuntoa koskeva vaatimus

Hallinto-oikeuslain 3 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan hallintolainkäyttölaissa (586/1996) tai muussa laissa.

Hallintolainkäyttölain 51 §:n 1 momentin mukaan valitusviranomaisen on päätöksessään annettava ratkaisu asiassa esitettyihin vaatimuksiin. Valitusviranomaisen tulee harkita kaikkia esiin tulleita seikkoja ja päättää, mihin seikkoihin ratkaisu voidaan perustaa. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan jos valitusta ei ole tehty määräajassa tai jos asian tai siinä esitetyn vaatimuksen ratkaisemiselle on muu este, valitus tai vaatimus jätetään tutkimatta.

Vahingonkorvausta koskevia vaatimuksia ei voida tutkia ja ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä hallinto-oikeudessa. Näin ollen hallinto-oikeus jättää nämä vaatimukset toimivaltaansa kuulumattomina tutkimatta.

Asiassa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella teknisen lautakunnan hallinto-oikeudelle antama lausunto tulisi jättää ottamatta huomioon. Hallinto-oikeus arvioi valitusviranomaisena viranomaisen lausunnon merkityksen itsenäisesti.

Suullinen käsittely

Suullista käsittelyä on pyydetty moottorin valmistajan, sähkömiehen sekä saunalautan kuljettajien kuulemiseksi. Valittaja ei ole esittänyt perusteita sille, miksi suullisen käsittelyn toimittaminen on tarpeen.

Kun otetaan huomioon asiakirjoista saatava selvitys sekä jäljempänä hallinto-oikeuden päätöksestä ilmenevät asian ratkaisun kannalta oikeudellisesti relevantit seikat, suullisen käsittelyn toimittaminen asiassa on ilmeisen tarpeetonta.

Perustelut pääasian osalta

Sovellettavat säännökset ja hallituksen esitys

Maankäyttö- ja rakennuslain 113 §:n 1 momentin (5.2.1999/132) mukaan rakennus on asumiseen, työntekoon, varastointiin tai muuhun käyttöön tarkoitettu kiinteä tai paikallaan pidettäväksi tarkoitettu rakennelma, rakenne tai laitos, joka ominaisuuksiensa vuoksi edellyttää viranomaisvalvontaa turvallisuuteen, terveellisyyteen, maisemaan, viihtyisyyteen, ympäristönäkökohtiin taikka muihin tämän lain tavoitteisiin liittyvistä syistä. Mainitun pykälän 2 momentin (5.2.1999/132) mukaan rakennuksena ei kuitenkaan pidetä kooltaan vähäistä ja

kevytrakenteista rakennelmaa tai pienehköä laitosta, ellei sillä ole erityisiä maankäytöllisiä tai ympäristöllisiä vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n 1 momentin mukaan rakennuksen rakentamiseen on oltava rakennuslupa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n 1 momentin mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin 13 a luvun mukaisissa asioissa tai turvallisuus- ja kemikaalivirasto markkinavalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Samana pykälän 2 momentin mukaan viranomaisen antamaa kieltoa tai määrystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Edelleen saman pykälän 3 momentin mukaan uhkasakkoa ja teettämishukkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Hallituksen esityksessä uhkasakkolaiksi (HE 63/1990 vp) todetaan yksityiskohtaisissa perusteluissa lain 8 §:n osalta, että uhkasakon suuruutta harkittaessa olisi ensinnäkin otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus. Esimerkiksi paloturvallisuutta ja kuluttajan terveyttä vaarantava menettely on voitava kieltää jo alun alkaen riittävän suurella uhkasakolla. Toiseksi olisi otettava huomioon velvoitetun maksukyky. Julkisen edun tärkeys ja päävelvoitteen täyttämisen kiireellisyys saattavat olla syynä siihen, että on perusteltua käyttää velvoitetun maksukykyyn nähden korkeaa uhkasakkoa. Uhkasakon määrää harkittaessa olisi hallituksen esityksen mukaan otettava huomioon myös muut asiaan vaikuttavat seikat. Tällainen olisi esimerkiksi velvoitettavan osoittama vastustus.

Asiassa saatu selvitys

Asiakirjoista ilmenee, että Ranuan kunnan Simojärven kylässä tilan Kalasatama (kiinteistötunnus 683-403-172-1) rannalle on rakennettu saunalautta. Simojärven rannalla tuolla kohdalla on venesatama, jossa on rakennettuna aallonmurtaja ja kaksi teräsponttoonilaituria. Saunalautta sijaitsee toisen laiturin päällä. Lautta on ollut kiinni laiturissa 1990-luvulta lähtien, ja lautalle on rakennettu sauna vuonna 2015. Saunalautta on kiinni laiturissa kiinteällä kävelysillalla ja kiinnitettyinä järven pohjassa oleviin betonipainoihin neljällä ketterillä. Saunalautassa ei ole moottoria tai hallintalaitteita. Saunaa ei ole sen rakentamisen jälkeen liikutettu paikaltaan. Valokuvien mukaan saunalautta muistuttaa ulkonäöltään tavanomaista saunarakennusta, joka on rakennettu kellevalle lautalle. Lautta on runkotarkastettu, CE-merkitty ja rekisteröity vuokraveneeksi.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa esitetyn selvityksen mukaan saunalautta on rakentamisestaan saakka ollut kiinteästi paikallaan neljällä kettingillä ja lautalle johtavalla kävelysillalla. Saunalautta on rekisteröity vuokravenerekisteriin, mutta lautalla ei ole ohjaus- tai hallintalaitteita taikka moottoria. Ulkoisesti saunarakennusta muistutava saunalautta ei eroa käyttötarkoituksensa, kokonsa, ulkonäkönsä, rakenteensa tai pysyvyytensä puolesta tavanomaisesta rantasaunasta. Saunalautta edellyttää viranomaisvalvontaa muun ohella maisemaan, ympäristönäkökohtiin, turvallisuuteen sekä jätevesi- ja jätehuoltoon liittyvien seikkojen vuoksi. Kyseessä on näin ollen maankäyttö- ja rakennuslain 113 §:ssä tarkoitettu rakennus, jonka rakentaminen edellyttää rakennuslupaa. Sillä seikalla, että saunalautassa on CE-merkintä ja se on merkitty vuokravenerekisteriin, ei ole rakennusluvan tarpeen arvioinnissa merkitystä.

Koska rakennuksena pidettävällä saunalautalla ei ole rakennuslupaa, tekninen lautakunta on voinut velvoittaa sen poistettavaksi sakon uhalla. Teknisen lautakunnan päätöksen muuttamiseen valituksessa esitetyillä perusteilla ei ole aihetta.

Valittajalle asetetun päävelvoitteen laatu huomioon ottaen uhkasakon määrää ei ole pidettävä kohtuuttoman suurena.

Oikeudenkäyntikulut

Hallintolainkäyttölain 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen. Pykälän 2 momentin mukaan harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä. Edelleen pykälän 3 momentin mukaan yksityistä asianosaista ei saa velvoittaa korvaamaan julkisen asianosaisen oikeudenkäyntikuluja, ellei yksityinen asianosainen ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta.

Asian lopputulos huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Valittajan vaatimus ei ole ollut ilmeisen perusteeton, joten Ranuan kunnan vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta hylätään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa maankäyttö- ja rakennuslain 190 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (HaO 00.33 J).

Esittelijä Merja Kulmala

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Martti Raunio, Anne-Mari Keskitalo ja Kaisa Hagman.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittajan asiamiehelle saantitodistuksin

Oikeudenkäyntimaksu
250 euroa

Jäljennös maksutta Ranuan tekninen lautakunta Toimituskirjan jäljennöksen oikeaksi todistaa

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki

Lainkäyttösihteeri Päivi Leppälä

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Sähköisen asiointipalvelun kautta lähetetyn päätöksen tiedoksisaantipäivä on asiointipalvelusta saadun viestin avaamispäivä. Milloin päätös on toimitettu tiedoksi saantitodistusta vastaan tai haastemiehen välityksellä, tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- perusteet, joilla valituslupaa haetaan
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajan kuluessa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen korkeimman hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
00130 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Faksi: 029 56 40382
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>